

DOI 10.33099/2618-1614-2019-9-4-7-12  
УДК 355.351

**В. М. Назаркін,**

*перший заступник Командувача Сухопутних військ  
Збройних Сил України, генерал-лейтенант,*

**В. І. Мокоївець,**

*провідний науковий співробітник Наукового центру  
Сухопутних військ Національної академії сухопутних військ  
імені гетьмана Петра Сагайдачного, полковник запасу*

## Порівняльний аналіз роботи посадових осіб органів управління військових частин (підрозділів) під час планування бою (дій) у Збройних Силах України та арміях країн – членів НАТО

*У статті проведено порівняльний аналіз алгоритмів роботи посадових осіб органів військового управління військових частин (підрозділів) Сухопутних військ Збройних Сил України під час планування операції (бою, дій) з аналогічними алгоритмами роботи посадових осіб органів управління армій країн – членів НАТО. Аналіз алгоритмів дав підстави для висновку, що структурно-логічна природа кожного з процесів планування, їх змістовне наповнення та цілеспрямованість мають багато спільного. Сутність обох алгоритмів роботи полягає в тому, що відповідно до поставлених старшим командиром завдань та обстановки, що склалася, вдається вчасно визначити замисел бою (дій) або концепцію операції, як це прийнято в арміях НАТО, сформулювати й поставити бойові завдання підпорядкованим військовим частинам (підрозділам), організувати взаємодію, всебічне забезпечення бою (дій) та управління. Надані рекомендації щодо адаптації роботи посадових осіб штабів військових частин (підрозділів) Сухопутних військ Збройних Сил України до алгоритму роботи рівнозначних посадових осіб за стандартами НАТО під час планування бою (дій).*

*Ключові слова: процес прийняття рішення, орган військового управління, процес планування бою.*

© В. М. Назаркін, В. І. Мокоївець, 2019

**У**же понад шість років Україна перебуває у стані неоголошеної війни з боку Російської Федерації. Упродовж цього часу Росія незаконно, на порушення всіх міжнародних норм, здійснила анексію Автономної Республіки Крим, підтримувала та підтримує сепаратистів так званих ДНР та ЛНР, постачаючи їм боєприпаси, сучасне озброєння та військову техніку, веде проти України «гібридну війну», використовує регулярні війська проти частин і підрозділів Збройних Сил України в східних регіонах нашої держави, здійснює постійний військовий, політичний, економічний та інформаційний тиск. Усе перелічене вимагає від керівництва України пошуку шляхів захисту від агресії з боку Росії для забезпечення ефективних гарантій незалежності, суверенітету, безпеки й територіальної цілісності держави.

На переконання політичного керівництва України, єдиною у світі функціональною організацією колективної безпеки є НАТО. Тому впродовж останніх років в Україні було розроблено пакет нормативно-правових актів, які визначають завдання і напрями діяльності в різних сферах і створюють умови для інтеграції України в європейський політичний, економічний, безпековий, правовий простір, набуття членства в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору [1, 2].

Одним з таких напрямів є забезпечення оперативної сумісності з арміями країн – членів НАТО й упровадження в діяльність військ стандартів з планування, всебічного забезпечення та ведення бою (дій).

Основними процесами планування в арміях країн – членів НАТО, залежно від рівня ланки управління, є військові розв'язання проблеми, військовий процес прийняття рішення та процедури управління підрозділами.

Сучасні підходи щодо алгоритмів роботи органів управління військових частин Сухопутних військ (СВ) Збройних Сил України (ЗСУ), процесів прийняття рішення командирами всіх ланок з урахуванням досвіду армій країн – членів Альянсу активно вивчаються та впроваджуються у ЗСУ.

**Метою статті** є проведення порівняльного аналізу алгоритмів роботи посадових осіб органів управління військових частин СВ ЗСУ та армій країн – членів НАТО під час планування бою (дій) і вироблення пропозицій щодо інтеграції стандартів з планування у діяльність військових частин СВ ЗСУ.

### Результати досліджень

За стандартами НАТО, планування бою (дій) – найважливіший етап діяльності командира та штабу з підготовки бою (дій). В основу планування на тактичному рівні (бригада, батальйон) в арміях країн – членів НАТО покладений військовий процес прийняття рішення (military decision making process – MDMP) – єдиний аналітичний процес, який застосовується командиром і штабом для проведення оцінювання, визначення порядку виконання отриманого завдання і формулювання бойових завдань

підпорядкованим військам (силам). Він складається із сімох послідовних та взаємопов'язаних етапів: отримання завдання; аналіз завдання; розробка варіантів дій; аналіз варіантів дій; порівняння варіантів дій; затвердження варіанта дій; розробка бойового наказу.

Кожен із зазначених етапів містить кроки, перелік та зміст яких залежить від умов обстановки, наявного часу, організаційно-штатної структури органа управління (штабу), його вкомплектованості особовим складом, оснащеності засобами автоматизації управління та обраного командиром методу роботи під час планування бою (дій).

У військових частинах СВ ЗСУ під час підготовки бою (дій) застосовується процес «планування бою» – послідовні та взаємопов'язані заходи: аналіз бойового завдання; оцінювання обстановки та визначення вихідних даних для планування бою; вироблення й затвердження замислу бою; формулювання рішення на бій; доведення бойових завдань до підпорядкованих підрозділів; організація взаємодії; завершення розроблення плану бою. Існуючий алгоритм роботи загалом забезпечує формулювання рішення та розробку встановленого комплексу планувальних документів, але потребує оптимізації та вдосконалення у зв'язку з особливостями сучасного загальновійськового бою, що характеризується високою напруженістю, швидкоплинністю, різкими змінами обстановки, наземно-повітряним характером, застосуванням різноманітних засобів ураження і способів ведення бою, швидким переходом від одних видів дій до інших, широким застосування технічних засобів та автоматизованих систем.

У таблиці 1 наведені алгоритми роботи посадових осіб органів управління військових частин СВ ЗСУ та військових формувань тактичного рівня армій країн – членів НАТО [3–5].

Проведення порівняльного аналізу алгоритмів дає підстави для висновку, що структурно-логічна природа кожного з процесів планування, їх змістовне наповнення і цілеспрямованість мають багато спільного. Сутність обох алгоритмів роботи полягає в тому, щоб відповідно до поставлених старшим командиром завдань та обстановки, що склалася, вчасно визначити замисел бою (дій) або концепцію операції, як це прийнято в арміях НАТО, сформулювати і поставити бойові завдання підпорядкованим військовим частинам (підрозділам), організувати взаємодію, всебічне забезпечення бою (дій) та управління.

В основу обох алгоритмів покладено діяльність командира і підпорядкованого йому штабу, націлену на ефективне використання сил і засобів для досягнення мети бою (дій) за найменших втрат людських ресурсів і витрат озброєння, військової техніки й матеріально-технічних засобів.

Обидва процеси планування починаються з отримання завдання та охоплюють [3–7]:

- аналіз сукупності факторів, які впливають на процеси підготовки і ведення бою (дій) та ускладнюють або сприяють діям військового формування під час виконання бойових завдань (*противник, свої війська, місцевість,*

*погодні умови, цивільне середовище тощо*), за кожним з факторів у процесі планування робляться певні висновки в інтересах вироблення замислу бою (дій);

- вироблення замислу або концепції бою (дій);
- формулювання і доведення завдань до підпорядкованих підрозділів на певних етапах планування;
- розроблення встановленого комплексу планувальних і директивних бойових документів.

Аналогічно до армій країн – членів НАТО, у військових частинах СВ ЗСУ командир і штаб під час планування бою (дій) ураховують просторово-часові показники виконання бойових завдань, умови обстановки, бойові можливості своїх військ і військ противника, їхні сильні і слабкі сторони, формулюють декілька варіантів дій, порівнюють та оцінюють їх, за результатами чого обирають найдоцільніший варіант дій підрозділу під час виконання завдання.

Як і в арміях країн – членів НАТО, у ЗСУ вся робота з планування бою (дій) проводиться так, щоб забезпечити безперервне управління підрозділами, своєчасне прийняття рішення і доведення завдань підлеглим, при цьому в обох випадках більша частина наявного часу надається підпорядкованим підрозділам для їх підготовки до виконання бойового завдання.

Хоча обидва процеси планування бою (дій) мають спільні риси, проте існують і суттєві відмінності. Розгляньмо основні з них.

По-перше, обидва алгоритми відрізняються за кількістю етапів і заходів на кожному з них. Як показує бойова практика й досвід проведення спільних навчань за стандартами НАТО, кількість залученого особового складу, обсяг виконаних робіт і час їх виконання в органах управління військових організаційних структур армій країн – членів НАТО є значно більшими, ніж під час планування бою (дій) органів управління військових частин СВ ЗСУ. Мають значні відмінності перелік, структура і зміст документів, що відпрацьовуються на кожному з етапів планування.

По-друге, логічним завершенням планування за результатами виконання всіх його етапів в арміях країн – членів НАТО є розроблення бойового наказу (*operation order – OPORD*) з відповідним комплектом планувальних документів (*operation plan – OPLAN*), а сама структура бойового наказу та попередніх (бойових) розпоряджень (*warning order – WARNO; fragmentary order – FRAGO*) універсальна, містить п'ять визначених пунктів і застосовується як для піхотного відділення, так і для бригади. Водночас бойовий наказ і бойові (попередні бойові) розпорядження вітчизняного війська мають різні структури та зміст і відрізняються не лише за ланками підрозділу, а й за видами бою (дій). За нашим алгоритмом, після видання бойового наказу розпочинається розроблення плану бою (дій), яке полягає в детальній розробці послідовності, термінів та способів дій сил і засобів, які беруть участь у бою (діях), проводиться організація управління, всебічного забезпечення та взаємодії, розробляється

Таблиця 1

**Алгоритми роботи посадових осіб органа управління військової частини СВ ЗСУ  
та військового формування тактичного рівня армій країн – членів НАТО під час планування бою (дій)**

Алгоритм роботи, який застосовується у СВ ЗСУ		Алгоритм роботи, який застосовується в НАТО	
Етапи	Основні заходи	Етапи	Основні заходи
1. Аналіз бойового завдання	<ul style="list-style-type: none"> <li>успомнення отриманого завдання;</li> <li>організація роботи штабу;</li> <li>доведення до підрозділів попереднього розпорядження</li> </ul>	1. Отримання бойового завдання	<ul style="list-style-type: none"> <li>приведення штабу в готовність;</li> <li>збирання матеріалу, необхідного для аналізу завдання;</li> <li>удосконалення штабних оцінок;</li> <li>здійснення командиром і штабом первинного оцінювання;</li> <li>відпрацювання первинних указівок командира;</li> <li>доведення до підрозділів попереднього розпорядження № 1</li> </ul>
	2. Оцінювання обстановки	<ul style="list-style-type: none"> <li>оцінювання противника, своїх підрозділів та сусідів, району ведення бою та інших умов і факторів, які можуть впливати на виконання бойового завдання;</li> <li>формулювання висновків в інтересах вироблення замислу</li> </ul>	2. Аналіз бойового завдання
3. Вироблення й затвердження замислу бою		<ul style="list-style-type: none"> <li>розроблення варіантів способів ведення бою;</li> <li>оцінювання та порівняння варіантів способів ведення бою;</li> <li>нарада з визначення замислу бою;</li> <li>оформлення, розгляд і затвердження замислу бою</li> </ul>	3. Розробка варіантів дій
	4. Аналіз варіантів дій (військова гра або розіграш)		<ul style="list-style-type: none"> <li>збирання інструментів;</li> <li>складання переліку припущень;</li> <li>складання переліку відомих важливих ситуацій і точок прийняття рішення;</li> <li>визначення критеріїв оцінювання;</li> <li>вибір методу проведення військового розіграшу;</li> <li>військовий розіграш бою та оцінювання результатів</li> </ul>
	5. Порівняння варіантів дій		<ul style="list-style-type: none"> <li>оцінювання переваг і недоліків варіантів дій;</li> <li>порівняння варіантів дій;</li> <li>розвиток пропонуваного варіанта дій</li> </ul>
	6. Затвердження варіанта дій		<ul style="list-style-type: none"> <li>рекомендація штабом варіанта дій (брифінг щодо обрання варіанта дій);</li> <li>рішення командира;</li> <li>заключні вказівки командира з планування та віддавання попереднього розпорядження № 3</li> </ul>
4. Формулювання рішення на бій	<ul style="list-style-type: none"> <li>визначення бойових завдань підпорядкованим підрозділам;</li> <li>визначення порядку організації управління, основних питань взаємодії та основних питань усебічного забезпечення;</li> <li>доведення бойових завдань підпорядкованим підрозділам</li> </ul>	7. Розробка наказів	<ul style="list-style-type: none"> <li>підготовка наказу або плану;</li> <li>введення в дію важелів управління ризиками;</li> <li>перегляд і затвердження командиром бойового наказу</li> </ul>
5. Розроблення плану бою	<ul style="list-style-type: none"> <li>розроблення документів плану бою;</li> <li>узгодження документів плану бою;</li> <li>розгляд проєктів документів плану бою</li> </ul>		

та оформлюється комплект бойових документів, які складають план бою. При цьому до змісту розробленого бойового наказу можуть бути внесені зміни і доповнення.

По-третє, керівними документами, що регламентують процес планування в арміях країн – членів НАТО, конкретно й чітко визначається, на підставі яких вихідних даних розпочинається кожен з етапів планування, які заходи він містить та що має бути результатом кожного з етапів. Установлюються показники, критерії та вагові коефіцієнти, за якими: здійснюється оцінювання обстановки, зокрема місцевості (*observation and fields of fire, avenues of approach, key terrain, obstacles and cover and concealment* – ОАКОС), погодних умов тощо; визначаються сильні та слабкі сторони своїх військ і противника; розробляються, оцінюються та порівнюються варіанти дій. Водночас у вітчизняному алгоритмі роботи змістовна частина окремих заходів занадто розмита і не вимагає від командирів відповідних ланок управління обов'язкового виконання конкретних важливих заходів, що призводить до спрощення у виборі варіанта дій підрозділів під час виконання бойового завдання з урахуванням невизначеності можливих перспектив розвитку обстановки. Існуючим алгоритмом роботи командира і штабу передбачена досить вільна структура оцінювання обстановки й не передбачений узагалі такий крок, як аналіз отриманого завдання, – обмежилися лише його усвідомленням. Натомість в арміях країн – членів НАТО в процесі аналізу отриманого завдання командир має не лише усвідомити вимоги старшого командира на два щаблі вище стосовно виконання основного завдання, а й визначити додаткові (проміжні) і спеціальні завдання, які необхідно виконати для досягнення мети бою (дій).

По-четверте, у процесі роботи командир спільно зі штабом проводить оцінювання ризиків, під час якого встановлює ймовірність їх виникнення, можливі наслідки та визначає рівень прийнятності.

Оцінювання ризиків здійснюється для зменшення ймовірності їх виникнення або послаблення (усунення) наслідків та визначення заходів управління ризиками. У нас у процесі планування бою (дій) не застосовуються такі поняття, як *«ризик»* та *«управління ризиками»*.

Суттєвою від'ємністю є те, що, на відміну від прийнятого стандарту НАТО, в нас не є обов'язковим такий важливий захід, як *«воєнна гра»* чи *«розіграш бою (дій)»*, зазначається лише, що командир повинен винайти можливість для проведення такого заходу. Тоді як в арміях НАТО розіграш бою (дій) – обов'язковий крок, який проводиться з метою візуалізації майбутнього бою (дій); оцінювання розроблених варіантів дій; прогнозування ймовірного розвитку обстановки, визначення необхідних для виконання завдання сил і засобів, розрахункового терміну ведення бою (дій); уточнення завдань з розвідки противника та місцевості; з'ясування, з яких питань у подальшому організувати взаємодію. За результатами розіграшу уточнюється порядок дій підрозділів під час бою (дій), узгоджуються за часом і місцем дії штатних

і доданих підрозділів, готується синхронізаційна матриця, яка є аналогом планової таблиці взаємодії.

По-п'яте, мають певні від'ємності й методи роботи, які залежно від конкретних умов підготовки бою командир і штаб можуть використовувати під час підготовки бою (дій). Якщо в штабах українського війська під час роботи з бойового планування використовуються методи послідовної або паралельної роботи (допускається їх сполучення), то в органах управління НАТО вона пріоритетно здійснюється паралельно у вищих штабах та підпорядкованих підрозділах і може проводитися методом роздільної або спільної роботи.

Метод спільної роботи полягає в залученні до роботи з планування бою (дій) командирів підпорядкованих підрозділів. Він застосовується в разі наявності достатнього часу та можливості командирів залишити свої підрозділи і прибути на командно-спостережний пункт старшого командира. Цей метод дає командирам підрозділів змогу безпосередньо взяти участь у роботі з розробки варіанта дій і планування бою (дій), детально вивчити обстановку та особисто надати пропозиції старшому командирі щодо застосування своїх підрозділів.

Метод роздільної роботи полягає у відокремленій роботі старшого штабу та командирів підпорядкованих підрозділів. Він застосовується в разі обмеженого часу й відсутності можливості командирів підрозділів прибути на пункт управління старшого командира. Цей метод дає змогу скоротити час на планування бою (дій), при цьому командири залишаються зі своїми підрозділами та особисто керують їх підготовкою до бою (дій).

Крім зазначених відмінностей, існує чимало інших. Так, в арміях країн – членів НАТО під час планування застосовуються низка нових, але дієвих та ефективних понять і процесів. Наприклад, ураховуючи, що на практиці будь-яке рішення приймається за умов недостатності інформації, в арміях країн – членів НАТО для забезпечення оперативності та безперервності планування окремі дані про противника та місцевість можуть доповнюватися припущеннями, які ґрунтуються на бойовому досвіді командира та офіцерів штабу, їхніх знаннях тактики дій противника. При цьому командир (штаб) у процесі роботи повинен вжити всі можливі заходи для отримання достовірної інформації та замінити припущення на підтвержені факти.

Слід зазначити, що у вітчизняному алгоритмі підготовки бою (дій) досить мало уваги приділяється вимогам до організації та здійснення таких важливих заходів, як проведення занять і тренувань з підрозділами стосовно майбутніх дій. В арміях держав – членів НАТО передбачений цілий комплекс проведення різноманітних тренувань, пов'язаних з відпрацюванням питань не лише безпосереднього ведення бою (дій), а й управління, підтримання взаємодії та реагування на зміни в обстановці, всебічного забезпечення дій підрозділу, звітування й оформлення бойових документів.

Крім того, наприкінці MDMР після завершення планування і виконання заходів підготовки передбачене проведення огляду готовності до дій. Для цього старшим командиром проводяться тактичні навчання із залученням усіх штатних і доданих підрозділів (сил і засобів), у процесі яких практично відпрацьовується весь порядок дії підрозділу під час виконання бойового завдання, оцінюються здатність командирів підрозділів керувати діями підлеглих і вміння особового складу практично виконувати свої обов'язки, перевіряється функціонування озброєння і військової техніки й засобів управління.

Ураховуючи зазначене, з метою інтеграції алгоритмів роботи органів управління (штабів) армій держав – членів НАТО, які використовуються ними під час бойового планування в діяльність військ СВ ЗСУ та приведення їх до сучасних стандартів має бути реалізований комплекс завдань, основними з яких є:

- удосконалити організаційно-штатну структуру органів управління з метою приведення її у відповідність до покладених на них завдань і забезпечення спроможності оперативного складу якісно виконувати свої функціональні обов'язки відповідно до прийнятого алгоритму бойової роботи;

- упровадити в діяльність військ військовий процес прийняття рішення як стандарт, що застосовується в арміях держав – членів НАТО, здійснити уніфікацію та оптимізацію структури та змісту бойових планувальних і директивних документів, використовувати стандартні операційні процедури як засіб спрощення методики виконання окремих управлінських завдань;

- остаточного привести у відповідність до вимог НАТО глосарії військової термінології та графічні знаки й умовні позначки, що використовуються у військових органах управління в процесі планування бою (дій) та оформлення графічних бойових документів;

- у документах, які регламентують процес прийняття рішення під час планування бою (дій) в органах управління ЗСУ, ввести та застосовувати такі поняття, як:

*район (зона) бойового впливу* – географічний район, у якому командувач (командир) у межах своїх повноважень спроможний безпосередньо впливати на перебіг проведення операції (бою, дій) за допомогою маневру або застосування підпорядкованих вогневих засобів;

*основне завдання* – завдання, визначене старшим командиром у бойовому наказі, бойовому (попередньому бойовому) розпорядженні;

*додаткові (проміжні) завдання* – завдання, які визначаються командиром під час планування бою (дій) та які необхідно виконати для досягнення кінцевої мети операції бою (дій), визначеної директивним документом старшого командира;

*спеціальні завдання* – завдання, які визначаються командиром підрозділу для забезпечення виконання основного і додаткових (проміжних) завдань;

*припущення* – імовірні дані про противника (місцевість), які зроблені на підставі досвіду відповідних посадових осіб;

*точка прийняття рішення* – умовна точка (рубіж) на місцевості або часовий показник, по досягненні якого під час ведення операції (бою, дій) командир повинен прийняти (уточнити) рішення на подальші дії;

*ризик* – подія або умова, яка в разі виникнення матиме негативний вплив на перебіг підготовки й виконання завдання;

*тактичний ризик* – ризик, імовірність виникнення якого пов'язана із противником;

*випадковий ризик* – ризик, імовірність виникнення якого не пов'язана із противником (погодні умови, час доби тощо);

*прийнятний ризик* – ризик, рівень якого допустимо обґрунтований;

*первинна розвідка району бойових дій* – розвідка, що організовується з отриманням директивного документа від старшого командира (начальника) та здійснюється з метою попереднього одержання необхідних даних про місцевість і противника в районі виконання завдань.

Упровадження вищезазначених пропозицій надасть можливість адаптувати процеси, які застосовуються під час планування бою (дій) посадовими особами органів управління військових частин Збройних Сил України та військових організаційних структурах армій держав – членів НАТО, що, у свою чергу, сприятиме підвищенню ефективності застосування військ під час спільного виконання завдань.

Використання новітніх алгоритмів бойової роботи, котрі пройшли апробацію практичним бойовим досвідом армій провідних країн світу, забезпечить потужний розвиток системи управління військами і досягнення рівня бойової роботи органів управління, який відповідає сучасним вимогам військового менеджменту.

**Висновок.** Порівняльний аналіз алгоритмів роботи посадових осіб органів управління військових частин СВ ЗСУ під час планування бою (дій) з аналогічними алгоритмами роботи посадових осіб органів управління військових організаційних структур армій країн – членів НАТО свідчить про те, що кожен з них має свої переваги й недоліки та загалом забезпечує ефективну роботу командира і штабу з прийняття рішення на ведення бою (дій). Проте алгоритм, який ґрунтується на оперативних процедурах за стандартами НАТО, має більш змістовний та конкретизований характер, глибше деталізує заходи аналізу одержаного завдання, оцінювання обстановки, визначення, оцінювання та порівняння розроблених варіантів дій, дає командирові змогу не лише оцінити можливі ризики, а й ужити заходів щодо управління ними, завчасно обрати порядок уточнення свого рішення і гнучкого реагування на зміни в обстановці.

Ці переваги можуть і повинні бути використані під час оптимізації роботи органів управління військових

частин і підрозділів СВ ЗСУ. З огляду на перспективний курс на зближення й набуття Україною членства в НАТО, процес переходу роботи військових органів управління на оперативні процедури за стандартами НАТО стає не лише корисним і можливим, а й необхідним. Водночас він не є простим і потребує детального вивчення, системного підходу й чималих зусиль.

#### Перелік літератури

1. Сектор безпеки і оборони України: стратегічне керівництво та військове управління : монографія / Ф. В. Саганюк, В. С. Фролов, В. І. Павленко [та ін]; за ред. С. Руснака. – К. : Центр забезпечення Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил України, 2018. – 230 с.

2. Біла книга – 2018. Збройні Сили України. – К. : Міністерство оборони України, 2019. – 172 с.

3. Процедури процесу прийняття військового рішення (за стандартами НАТО) / В. В. Швалючинський, Є. В. Філюнкін; за ред. Д. Музиченко. – К. : Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського, 2018. – 140 с.

4. Бойовий статут Сухопутних військ. Частина II (батальйон, рота). – К. : Міністерство оборони України, 2016. – 225 с.

5. Wade Norman M. BSS5: The battle staff SMARTbook / Norman M. Wade. – 5<sup>th</sup> ed. – The Lightning Press, 2015. – 344 p. – ISBN 978-1-935886-63-1.

6. FM 5-0. The Operations Process / Headquarters, Department of the Army. – Military Bookshop, 2010. – 254 p.

7. FM 3-21.20. The Infantry Battalion / Headquarters, Department of the Army. – CreateSpace Independent Publishing Platform, 2012. – 600 p.